

273. fundur

Föstudaginn 17. nóvember 2017 kl. 13:00, kom verðlagsnefnd búvara saman til fundar í fundarsal á 6. hæð í atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu, Skúlagötu 4.

Pessir sátu fundinn: Kristrún Mjöll Frostadóttir, formaður, Arnar Árnason, Sigurgeir Sindri Sigurgeirsson, Rögnvaldur Ólafsson, Jóhanna Hreinsdóttir, Þórólfur Geir Matthíasson, Dóra Sif Tynes og Októ Einarsson. Þá var einnig mættur Pálmi Vilhjálmsson frkv.stj. framleiðslusviðs MS.

Arnar Freyr Einarsson ritaði fundargerð.

Þetta gerðist á fundinum:

Formaður tók þetta fyrir samkvæmt dagskrá:

1. Fundargerð síðasta fundar lögð fram og samþykkt.
2. Lagt fram erindi SAM um efnainnihald til viðmiðunar á lágmarksverði mjólkur frá 19. janúar 2017. Samkvæmt 8. gr. Búvörulaga nr. 99/1993, skal Verðlagsnefnd búvöru ákvarða „lágmarksverð fyrir mjólk til framleiðenda sem miðast við 1. flokks mjólk með skilgreindu efnainnihaldi“. Lagt er til skilgreint efnainnihald, miðist við meðalinnihald mjólkur af fitu og próteini síðustu þrjú ár, sem skiptist svo, fita 4,10% og prótein 3,30%. Þá er lagt til að áfram verði miðað við 50% fitu og 50% prótein í útreikningi á lágmarksverði. Frá árinu 2000 hefur SAM reiknað út meðalinnihald mjólkur sem borist hefur til vinnslu, skv. samningi SAM og BÍ um vinnureglur og verkaskiptingu við framkvæmd 4., 5. og 10. kafla búvörulaga, og gert tillögu til Verðlagsnefndar um skilgreint efnainnihald. Fram kom á fundinum að samningurinn sem um ræðir er fallinn úr gildi og skal Verðlagsnefnd, lögum samkvæmt, ákvarða skilgreint efnainnihald. Ákveðið var að kannað yrði hvernig standa skuli lögformlega að ákvörðun um efnainnihald 1. flokks mjólkur, m.t.t. stjórnsýslulaga og hvort Verðlagsnefnd skuli taka til sjálfstæðrar skoðunar þau efnisatriði sem hafa áhrif á lágmarksverð mjólkur.
3. Lagt fram erindi SAM til upplýsingar um breytingu á gjaldskrá verðtilfærslu í mjólkuriðnaði. SAM hefur annast verðtilfærslu milli mjólkurafurða frá árinu 1993 og er framkvæmdin í samræmi við heimildarákvæði 4. mgr. 13. gr. búvörulaga nr. 99/1993. Verðtilfærsla SAM byggir á gjaldskrá sem ákvarðar innheimtu verðtilfærslu við sölu á vörum á ákveðnum vörutegundum og greiðslu verðtilfærslu með sölu á ákveðnum vörum. Umræður áttu sér stað um lögmæti verðtilfærslu og hvort breyting á gjaldskrá fæli í sér skattlagningu. Jafnframt var rakið hvernig slíkum málum er háttað í Noregi og Bandaríkjunum. Hlé var gert á umræðum og ákveðið að taka fyrir á næsta fundi.
4. Lagðir voru fram þrjár síðustu verðlagsgrundvellir kúabús, mars 2017, júní 2017 og september 2017. Nefndarmenn voru upplýstir um að ANR og Hagstofa Íslands hafa gert með sér samning um skipulagða gagnasöfnun um rekstur helstu búgreina, þ.m.t. nautgriparæktar. Að svo stöddu liggur ekki fyrir hvenær gögn verða tilbúin fyrir nautgriparækt.
5. Heildsöluverðlagning – fundargestur Pálmi Vilhjálmsson (MS). Formaður bauð Pálma velkominn til fundar sem flutti erindi um ýmis málefni er snúa að mjólkuriðnaði og lagði fram samanteknar upplýsingar um heildsöluverð mjólkurvara frá árinu 1990 til

2017. Meðal efnistaka var viðmiðunarmódel vinnslu- og dreifingakostnaðar í mjólkuriðnaði, verðlagning á ógerilsneyddri hrá mjólk, fyrirkomulag í mjólkursókn og flutningsjöfnun, ferlið við verðlagningu mjólkur og mjólkurvara og ýmsar breytingar sem hafa orðið í mjólkuriðnaði á liðnum árum.

Farið var yfir forsendur viðmiðunarmódelis fyrir vinnslu- og dreifingakostnað, sem og ýmsa þætti sem litið hefur verið til þegar hækkunarþörf iðnaðarins hefur verið reiknuð, m.a. endurskoðaða rekstrarkostnaðarreikninga. Þá var farið yfir helstu hagræðingaraðgerðir sem ráðist hefur verið í á undanförunum árum, sem vegið hefur upp á móti hækkunarþörf iðnaðarins. Jafnframt var nefndinni sýnd yfirlitsmynd yfir verðlagningarferli mjólkur og þau gögn sem nýtt eru til hliðsjónar verðlagningu.

Verðlagning á ógerilsneyddri mjólk í lausu máli til vinnslu. Fram kom að árið 2014 var lögg. endurskoðandi fenginn til að leggja mat á kostnaðarhlutdeild við vinnslu ógerilsneyddrar mjólkur, sem lagði grunn að verðlagningu hennar. Þar var m.a. tekið tillit til kostnaðarliða sem falla til, s.s. mjólkurhráefni, hlutdeild í launakostnaði, flutningu og dreifingu og öðrum kostnaði, líkt og rannsóknnum, eftirliti, orkukostnaði og hlutdeild í föstum kostnaði. Þá kom fram að MS sinnir birgðahaldi og söfnun mjólkur og hafa samkeppnislega séð skyldum að gegna gagnvart stjórnvöldum og bændum um að safna mjólk, óháð landssvæðum og birgðastöðu. Farið var yfir fyrirkomulag mjólkursóknar í dag og áður fyrr, en áður fyrr sinntu bændur því hlutverki sjálfir. Í dag sinnir MS þessu hlutverki og hefur það skilað sér í hagkvæmari rekstri og nýtingu mjólkurbíla. Bændur greiða sjálfir, sama verð óháð landssvæði, fyrir söfnun mjólkur. Í dag er söfnunarkostnaður 4,7 kr./ltr. Þá var einnig hlaupið yfir verðþróun afurða og í heildsölu undanfarin ár.

Ákveðið að næsti fundur verði haldinn í fyrri hluta desember.

Fleira ekki tekið fyrir, fundi slitið kl. 15:15.